

زمانه خراب شده

شامل ۱۶ داستان

www.KetabFarsi.com

آخرین اثر از:

عزیز نسین

ترجمه: رضا همراه

www.KetabFarsi.com

حق چاپ دائم برای ناشر محفوظ است

این کتاب در چاپخانه پیروز ب تعداد ۵۰۰۰ نسخه به چاپ رسید

سر سیخک چه جوری باید باشه ؟ ! . . .

توی سرسرای مجلل هتل مرد چاق و چله‌ای روی
کاناپه‌ای که درست رو بروی در بزرگ و شیشه‌ای هتل
بود نشسته و در حالیکه پشت سر هم سیگار دود می‌گردید
چهار چشمی رفت و آمد رهگذران خیابان را زیر نظر

داشت . . . www.KetabFarsi.com

طولی نکشید پنج مرد به داخل هتل آمدند، از
وضع لباس‌های آنها معلوم می‌شد اهل دهات هستند
و تازه از راه رسیده‌اند.

مرد چاق که روی کاناپه نشسته بود بمحض اینکه

آنها را دید گفت :

— سلام علیکم ...

پنج نفر تازه وارد بطرف او برگشتند و همه با
هم جواب سلام مرد چاق را دادند. مرد چاق پرسید :

— حتماً "برای انجام کار مهمی به آنکارا آمدیم؟

مردی که دندان هایش طلا بود جواب داد :

— کار مخصوصی نداریم ... برای گردش آمدیم ...

مرد چاق دوباره پرسید :

— نکنه برای گرفتن کارخانه به آنکارا آمدیم؟

مرد دندان طلائی با تعجب به مرد چاق نگاه

کرد و جواب داد :

— جناب عالی از کجا فهمیدیم ما برای گرفتن

کارخانه آمدیم ؟ www.KetabFarsi.com

مرد چاق خنده مخصوصی کرد ... راست تر

روی کاناپه نشست و با خنده گفت :

— مگه ممکنه آدم نفهمه ؟ برادر جان آنکارا به

این شلوغی و سرو صدا و دود و دم دیدن نداره ...
 چیزی تو شنیس که پنج نفر آدم های محترم مثل شما
 کار و زندگیشان را توانی دهانشان ول بکنند و بیان
 اینجا ... حتماً آمدن شما به آنکارا دلیلی داره ...
 هیچ دلیلی هم بهتر از این نیست و کیل شما موقعی
 که میخواسته انتخاب بشه بهتون و عده نصب کارخانه
 و درست کردن راه و احداث قنات و حفر چاه داده
 و حالا شما ها آمدین ازش بخواهید به وعده هاش
 عمل بکن ... www.KetabFarsi.com

پنج تا مرد دهانشان از تعجب وحیرت
 بازمانده بود ... این آقا طوری از کار و برنامه آنها
 خبرداشت و حرف میزد که خودشان هم باین خوبی
 از جزئیات کار اطلاع نداشتند ...

مرد چاق سیگار تازه ای روشن کرد و گفت:
 - خوب شد که ما هم دیگر را دیدیم من میتونم
 به شما خدمت مهمی بکنم ...

بعد با دست به کاناپه هائی که کنار دیوار بود
اشاره کرد و ادامه داد:

— تشریف بیارید اینجا به نشینید تا عرض کنم.

پنج تا مرد بدون حرف روی کاناپه ها نشستند
و مرد چاق پس از اینکه نفسی تازه کرد گفت:

— حواستان را خوب جمع کنید و به حرفهای
من گوش بدید... این جریان برای همه پیش می‌آد
بیشتر وکیل‌ها به موکل‌های خودشان نظیر این وعده‌ها
را میدهند، اما عمل کردنش با خداست... ما به
این بلا گرفتار شدیم و سوختیم... شماها مواظب
باشید پاتون توی چاله نیفته...

پنج تا مرد دهاتی بطوری تحت تاثیر حرف‌های
مرد چاق قرار گرفته بودند که انگار نفس کشیدن هم
یادشان رفته بود... تمام هوش و حواستان را توی
گوششان جمع کرده بودند تا حرف‌های مرد چاق را
بهتر بشنوند!

مرد چاق پکی به سیگار زد و گفت:

- شما میروید پیش وکیل خودتان و می‌گوئید

کارخانه میخواهیم . . . بعله؟

مرد دندان طلائی جواب داد:

- بله . . . دیگه . . . همینطوره . . .

- خب . . . وکیل شما خیلی با احترام و با

خنده و خوش روئی با شما دست میده . . . قهوه و چائی

بهتون تعارف میکنه . . . از حال شما میپرسه و خلاصه

طوری محبت میکنه که شما خیال می‌کنید کار نصب

کارخانه تمام است و بهمین زودی کارخانه را میافته . . .

پنج تا مرد ها کم داشتند ناراحت میشدند . . .

از حرف‌های مرد چاق سر در نمیآوردند نمیدانستند

نصب کارخانه چه اشکالی داره . . . منتظر بودند مرد

چاق زودتر اصل قضیه را بگوید . . . مرد چاق که

آنها را آماده و مشتاق شنیدن حرف‌های خود دید

– چند سال پیش ماه میلادی شما پنج نفر از دهات خودمان به آنکارا آمدیدم تا وکیل‌مان را به بینیم و از او بخواهیم وعده‌ای را که موقع انتخابات داده و تعهد کرده بود یک کارخانه کاغذ سازی برای ما از دولت بگیره عملی کند . . . رفقا مرا نماینده خودشان کردند و قرار گذاشتیم من بجای آنها حرف بزنم . . . رفتیم پیش وکیل‌مان . . . خیلی بما احترام گذاشت . همه‌ی ما را بغل کرد و بوسید . . . ما را بالا دست خودش نشانید . . . دستور قهوه و چائی داد . . . راستش تا اون روز هیچ‌کس این‌همه به ما احترام نگذاشته بود از شادی روی پا بند نمی‌شدیم و از این‌گهه چنین آدم خوب و مهربانی رای داده‌ایم خیلی راضی و خوشحال بودیم . . . با این ترتیب کار احداث کارخانه فوری انجام می‌گرفت و ما پیش سایر رفقا رو سفید می‌شدیم . . . بعد از تعارف و احوالپرسی با یک یک ما آقای وکیل پرسید :

— برای چه کاری به آنکارا آمده اید ...؟

من که نماینده رفقا بودم جواب دادم :

— آمده ایم کارخانه ای را که حضرت عالی وعده

www.KetabFarsi.com دادید تحویل بگیریم!

جناب آقای وکیل خیلی از طرح این مسئله

خوشحال شد با صدای بلند خنده دید و گفت:

— آفرین ... احسنت ... معلوم می شود آدم

های میهن پرست و با ایمانی هستید مطمئن باشید

من وعده هایم را فراموش نکرده ام و همه را انجام

خواهم داد ... از شما خواستن و از من عمل کردن! ...

رودربایستی نکنید بگید به بینم دیگه چی لازم دارید؟

رفقا با تبسم و حرکت سر از این وکیل محبوب تشکر

ک دندومن "لقب رسم قدیم" جواب دادم : "سلامتی"

وکیل ، چند بار این سؤال را تکرار کرد ...

من همان جواب "سلامتی" را دادم ... چائی

دوم و سوم را هم خوردیم ... مدتی از محصول و

آب و سردی و گرمی هوا حرف زدیم ولی وکیل ما همچ
صحبتی از جریان کارخانه نمیکرد ...
هواداشت تاریک میشد و صحبت ما خیلی طولانی
شده بود ... با اشاره رفقا جریان کارخانه را دوباره
پیش کشیدم و گفتم :

— حضرت آقا موضوع کارخانه چطور شد ؟ ...
وکیل ما باز هم خنده داد و جواب داد :
— کارخانه که مهم نیس دیگه چی لازم دارین ؟
فهمیدم داره طفره میره و نمیخواهد جواب درستی
به ما بده ... این بود که صاف و پوست کنده گفت :
— قربان شما موقع انتخابات و عده دادین که
برای ما یک کارخانه بگیرید ... مردم از ما میخواهند
و ما هم پیش شما آمدیم ... باید کاری بکنید آبروی
ما محفوظ بمونه ... ما همه چیز داریم فقط کارخانه
میخواهیم و بس . www.KetabFarsi.com
وکیل ما ابروی شرادرهم کشید و کمی فکر کرد ...

بعد مثل اینکه راه حلی بنظرش رسیده پرسید :

– چه جور کارخانه‌ای لازم دارد ؟

راستش ما قبلاً "فکر اینکار را نکرده بودیم و
اصلًا" تمیدانستیم برای دهات ما چه جور کارخانه‌ای
مناسب‌ولازم تر است . . . بهمین جهت زرنگی کردم

و گفت : www.KetabFarsi.com

– اختیار با خود شما سربران . . . اونش دیگه
به ما مربوط نیس . . . ما که نمی‌توئیم در کار دولت
دخالت کنیم . . . هر نوع کارخانه‌ای که مناسب تر
باشد بسازید . شما از ما بهتر میدانید . . . فقط کاری
بکنید که ما پیش رقیب‌ها سر بلند بشیم . . . وکیل
ما فکری کرد و جواب داد :

– پس عجله نکنید اجازه بدید من کمی مطالعه
بکنم به بینم چه نوع کارخانه برای دهات شما مناسب
است . . . وقتی هدف روشن شد انجام دادنش کاری
نداره . . . انشاء الله در مدت دو سه ماه کارخانه را

راه می اندازم .

www.KetabFarsi.com

حروف از این حسابی تر و درست تر نمیشد ...
 آقای وکیل میباید مطالعه کند و تحقیق کند بعد از
 دولت بخواهد که برای ما کارخانه بسازد ... خدا
 حافظی کردیم ... بشگن زنان و با یک دنیا امید و
 آرزو به دهاتمان برگشتم ... به همه جا و همه کس
 خبردادیم که کار احداث کارخانه تمام شد و بهمین
 زودی کارخانه راه می افتد ...

مخالفین ما که انگار از روز اول مخالف به دنیا
 آمدند به دست و پا افتادند و سر و صدا راه انداختند
 که بهر قیمتی شده جلوی احداث کارخانه را بگیرند
 و نگذارند به دست ما کار مثبتی در دهات انجام
 شود و مردم به حرف ما و وکیل ما علاقمند بشوند ...
 بهمین جهت از هر سری یک صدائی در میآمد ...
 یکی می گفت : " کارخانه کاغذ سازی بیاورید ... "
 دیگری مخالفت میکرد : " کارخانه کاغذ سازی چه

فایده داره ... چرا سرمایه های ملی را بیهوده مصرف
می کنید و ارز مملکت را برای کارهای غیر ضروری خرج
می کنید .؟ . " عده ای می گفتند : " کارخانه یخ سازی

لازم داریم " . www.KetabFarsi.com

ما حرفی نداشتیم ... حتی به کارخانه یخ
سازی هم راضی بودیم ... هر چه باشد از هیچی که
بهتر است ... اما مخالفین سعی داشتند هر روز
نغمه‌ی تازه‌ای ساز کنند ... چند روز دیگر سرو صدای
تازه ای بلند شد : " کارخانه نمک سازی لازم تر
است ! ، ، ، " .

ما مشغول مذاکره و راضی کردن مخالفین بودیم
که شایع شد : " بهتره کارخانه لکوموتیو سازی درست
کنیم ! ، ، ، " .

کسی نبود به اینها بگوید : " آدم های نفهم
در جائی که کارخانه یخ سازی نیست با کدام بودجه
و متخصص میخواهید کارخانه لکوموتیو سازی درست

کنید... اگر این حرف ها به گوش خارجی ها برسد
به ریش ما میخندند و ما را مسخره میکنند... ".

دنبال سر دسته مخالفین گشتم... پس از
مدتی پیدایش کردیم معلوم شد تمام این حرف ها
و شایعات زیر سر "احمد حمامی" است... چشمش
که به ما افتاد داد کشید www.KetabFarsi.com

— کارخانه یخ به درد نمیخوره... یخ آب
میشود و پول ملت بهدر میرود... لااقل کارخانه
لیموناد سازی درست کنید تا وقتی مردم از حمام
بیرون میآیند لیموناد سرد بخورند! هر چقدر رحمت
کشیدیم قانعش بکنیم یه خرجش ترفت... ما هم
دنبال قضیه را ول کردیم و مشغول کار و کاسبی
خودمان شدیم.

دو سه هفته از این جریان گذشت موضوع کارخانه
داشت فراموش میشد که یکدفعه دیدیم سرو صدای
احداث کارخانه از طرف "احمد حمامی" و دارو

دسته اش بلند شد آنهم کارخانه بزرگ و مهم سیمان.
فوری فهمیدم آب از کجا گل آلود شده ... رفقا را
جمع کردیم و تصمیم گرفتیم به آنکارا برویم که دیدیم
وکیل ما با پای خودش به دهات ما آمد جناب وکیل
تنها نبود چند تا مهندس را هم آورده بودتا محل
کارخانه سیمان را مشخص کنند . استقبال گرمی از
آقای وکیل کردیم ، تعارفات که تمام شد پرسیدم :

— قربان محل این کارخانه کجاست ؟

به جای آقای وکیل یکی از مهندسین جواب داد :

— اینش دیگه به شما مربوط نیست ... شما
کارخانه میخواهید ما هم برای شما میسازیم . دیگه
با بقیه اش کارتان نباشد ... این وظیفه مهندس
هاست که مطالعه کنند و بررسی کنند و جای مناسبی
برای محل کارخانه در نظر بگیرند .

فرمایشات آقای مهندس کاملاً " منطقی بود ...

و بقدری قرص و محکم حرف زد که دیگر هیچکس
جرات نکرد سوالی مطرح کند ...

فردا صبح همه جا شایع شد که میخواهند
کارخانه سیمان را توی زمین های "احمد حمامی"
بسازند این کار امکان نداشت. "احمد حمامی" از
مخالفین سرسخت وکیل محبوب ما بود و وکیل ما
هرگز با اینکار موافقت نمیکرد . . .

چند نفر از رفقا رفتیم پیش آقای وکیل و از
او جریان را پرسیدیم . . . وکیل محبوب ما مثل
همیشه خنده دید و گفت :

— حقیقت داره وقتی ما زمین کارخانه را از
"احمد حمامی" بخریم او از مخالفت با ما دست
برمیدارد و جزء موافقین میشود با این ترتیب هم
کارخانه را میسازیم و هم یکی از مخالفین را راضی
میکنیم ! در واقع با یک تیر دونشان میزنیم . . .
شما کارخانه میخواستید منم ساختم دیگه با بقیه اش
کارتان نباشد .

www.KetabFarsi.com حرفى نزديم و تسلیم شديم . . . دلمان به

این خوش بود که توی دهات ما یک چنین کارخانه
مهمنی ساخته می شود ... کار خرید زمین "احمد
حمامی" با قیمت چند برابر ارزش آن بسرعت انجام
شد و تعداد زیادی مهندس و کارگر و بنا مشغول کار
شدند زمین را ششمتر کردند و رفتند پائین ولی به
درسته" نمیرسید ... مهندسین گفتند :

- سه چهار متر دیگر باید بکنیم ...
چهار متر دیگه خاکبرداری کردند ، تازه رسیدند
به چیزی که نه مثل ماسه بود و نه مثل گچ و آهک ،
بلکه پودری بود عین آرد قنادی !
مهندسهای هاباز هم دستور خاکبرداری دادند ...
زمین را آنقدر کردند که چیزی نمانده بود خاک دولت
تمام بشه ! ... هر قدر بیشتر خاکبرداری می کردند
و پائین تر میرفتند به "درسته" نمیرسیدند تپه های
اطراف شروع کردند به لرزیدن و حرکت کردن ! برای
زدن شمعک هم زمین سفت و محکمی وجود نداشت .

مهندس‌ها گیج شده بودند. سرو صدای اهل آبادی بلند شدو شروع به اعتراض کردند یک‌عده این بد‌بختی‌هارا از چشم ما می‌دیدند و جسته و گریخته بدوبیراه می‌گفتند! ... راستش خود ما هم پشیمان شده بودیم ولی کاری از دستمان ساخته نبود ... قصبه داشت از بین میرفت ... صاحب کارخانه که نشده بودیم هیچ کارهای خودمان را هم از دستدادیم. صبر مهندس‌ها هم تمام شد به آنکارا تلکراف زدند "کارخانه سیمان در این منطقه صرف نمی‌گنند ..." اگر صحتاً کارخانه سیمان در اینجا بسازیم برای بتون این زمین‌ها کافی نیست ..."

از آنکارا جواب رسید: "بهر قیمتی باشد باید کارخانه را بسازید ...".
www.KetabFarsi.com
 مهندس‌ها باز هم دستور خاکبرداری دادند ... نزدیک بود زمین از آن‌طرف سوراخ شود! روزها هر قدر کارگران را می‌کنند شب تپه‌های اطراف ریزش

میکرد و گودال‌ها پر میشدند! ... در اثر این ریزش‌ها
جاده‌های شوشه خراب شده و قنات‌ها پر شده و
مزروعه‌ها فرو میرفتند. حتی تنها حمام قصبه خراب
شدو عده‌ای زن و بچه زیر آوار ماندند! بقدرتی زیر
زمین قصبه را خالی کرده بودند که اگر کسی پایش
را محکم به زمین میزد پایش توی زمین فرو میرفت!
مهندسین گفتند: " تنها چاره کار اینست که
تعدادی "سیخک" توی زمین فرو کنیم و گرنده قصبه
شل گهواره تکان خواهد خورد! ... "

کار سیخک‌زن شروع شد ... ماشین‌های بتن
ساز ... بتنون‌های سیخک دار میریختند و هر روز
تعداد زیادی از این سیخک‌ها توی زمین فرومیکردند
ولی فایده نداشت زمین سیخک‌های باین بزرگی را
مثل "آسپیرین" قورت میداد ...

توی این بد‌بختی و گرفتاری بین مهندسین هم
اختلاف نظر پیدا شد، عده‌ای می‌گفتند " سیخک‌ها

باید " سرپیازی " باشد اعداً ای دیگر می گفتند :
 " خیرا ینجا باید از سیخک های " سر سوزنی " استفاده
 کرد . " www.KetabFarsi.com

خلاصه از آنکارا پرسیدند و چون مهندسین مرکز
 هم نتوانستند باهم توافق کنند با مهندسین انگلستان
 تماس گرفتند آنها نظر دادند " سیخک ها باید " سر
 سوزنی " باشد . ولی مهندسین ما زیر بار نمیرفتند و
 می گفتند :

— یک نفر بیگانه از کجا میداند چه نوع سیخکی
 برای زمین های مملکت ما مناسب است ؟ هر مملکتی
 یک جور سیخک لازم دارد این را باید مهندسین
 وطنی تشخیص بدھند .

ماتوی چه فکری بودیم و مهندس ها توی چه
 فکری بودند ، بقدرتی موضوع سیخک را کش دادند که
 دوره انتخابات بپایان رسید و دولت عوض شد ا . . .
 بعد از مدتی که کارها سروسامان پیدا کرد و